

SOCIALINIO DARBO ĮVAIZDIS INTERNETO SVETAINĖSE

Dr. Jolanta Pivorienė

Mykolo Romerio universitetas, Socialinės politikos fakultetas, Socialinio darbo katedra
Valakupių g. 5, LT-10101 Vilnius
Telefonas 274 06 37
Elektroninis paštas sdk@mruni.lt

Jolita Večerskytė

*Pateikta 2005 m. spalio 27 d.
Parengta spausdinti 2005 m. lapkričio 23 d.*

Santrauka

Kintančiame, daugialypiame XXI a. kontekste socialiniam darbui, skatinančiam socialinę kaitą, žmonių tarpusavio santykių problemų sprendimą, žmonių įgalinimą bei išlaisvinimą, svarbu išlikti „matomam“ visuomenėje. Informacinių technologijų panaudojimas gali būti efektyvus socialinio darbo įvaizdžio kūrimo įrankis. Atsižvelgiant į XXI a. augančią informacinių technologijų bei informacijos svarbą, šiame straipsnyje analizuojama įvaizdžio reikšmė bei jo palaikymo galimybės socialiniame darbe, atskleidžiamas socialinio darbo įvaizdis lietuviškose interneto svetainėse.

Socialinio darbo įvaizdis tirtas taikant kokybinius tyrimo metodus. Naudojant trijų etapų atranką, tyrimui atrinktos su socialiniu darbu susijusių organizacijų/įstaigų interneto svetainės ir atlikta jų turinio (kontentinė) analizė.

Tyrimas atskleidė, kad Lietuvoje nėra susistemintos informacijos apie organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetaines. Socialinio darbo įvaizdis nėra lengvai atpažįstamas tarp kitų įvaizdžių (psichologijos, socialinės pedagogikos, slaugos), jis nėra sukurtas. Tirtas socialinio darbo įvaizdis nėra kuriamas tikslingai. Galima daryti prielaidą, kad socialinio darbo įvaizdis yra labiau neutralus nei patrauklus.

Pagrindinės sąvokos: interneto svetainė, įvaizdis, socialinio darbo įvaizdis, palankus (patrauklus) įvaizdis, neutralus įvaizdis.

Įžanga

Pasaulis XXI a. keičiasi labai sparčiai. Šiuo metu sienos nebėra tokios svarbios, ilgainiui jų reikšmė dar labiau sumažės, nes žmonės, žinios, prekės, paslaugos tampa vis globalesnės (Kubilius, 2003). Postmodernizmui būdingi spartūs technologiniai šuoliai komunikaciją pavertė akimirka, atstumas tapo nereikšmingas, laikas – viena svarbiausių prekių (Grebliauskienė, Večkienė, 2004). Šiuo metu visuomenėje vykstantiems socialiniams ir ekonominiams pokyčiams didelę reikšmę turi informacinės technologijos bei informacija. Vykstančius pokyčius ne kartą mėginta sieti su „naujo“ visuomenės tipo atsiradimu, kuris vadinamas įvairiai: „žinių visuomenė“, „ryšių visuomenė“, „informacinė visuomenė“, „besimokanti visuomenė“, „interaktyvi visuomenė“ (Rimkutė, Voloschuk, 2003). Visuomenė yra atvira, besimokanti, kai jos nariai sugeba visose savo veiklos srityse veikti šiuolaikinių informacijos technologijų aplinkoje, naudotis savo šalies ir pasaulio informaciniais ištekliais (Paliulis, Chlivickas, Pabedinskaitė, 2004). Lietuva neturi brangių gamtos turtų, todėl šalies gyventojams ypač svarbu kelti savo intelektinį lygį, gebėti naudotis šiuolaikinėmis informacinėmis technologijomis, prisidėti prie svarbių tarptautinių projektų kūrimo bei įgyvendinimo (Paliulis, Chlivickas, Pabedinskaitė, 2004). Kintantis, platus, daugialypis kontekstas, nauji gamybos ir vartojimo santykiai, sparčiai besivystančios sudėtingos technologijos reikalauja tinkamo pasirengimo (sugebėjimo mokytis): lankstumo, mobilumo, pažinti kitas kultūras, kalbas mokėti ir kt. (Grebliauskienė, Večkienė, 2004). Sugebėjimas keistis tampa svarbiausia plėtros ir išlikimo sąlyga (Krikščiūnas, Lukoševičius, 2002). „Sutinkant“ pokyčius svarbiausia, kad žmonės būtų pasirengę pažinti ir tinkamai išnaudoti atsirandančias galimybes. Tai padėtų įveikti pokyčių keliamą įtampą, nerimą, pyktį (Bendruomenės plėtra, 2004). Socialinio darbo profesionalai, skatindami socialinę kaitą, žmonių tarpusavio santykių problemų sprendimą, žmonių įgalinimą bei iš-

laisvinimą (*Global qualifying standards for social work education and training*, 2004), turėtų atkreipti dėmesį į informacinių gebėjimų prasme skirtingus savo vartotojų poreikius bei prieigą prie jų.

Tarptautinės socialinių darbuotojų federacijos dokumente „Etika socialiniame darbe, principų konstatavimas“ (2004) teigiama, kad viena iš socialinių darbuotojų profesionalaus elgesio rekomendacijų yra rūpinimasis savimi ne tik savo darbo vietoje, bet ir visuomenėje tam, kad būtų užtikrinamas atitinkamų paslaugų teikimas. Lietuvos socialinių darbuotojų etikos kodekso (1998) penktame straipsnyje numatomas socialinio darbuotojo santykis su savo profesija, kurio tikslas: aktyviai puoselėti ir ginti savo profesijos garbę (pavyzdžiui, propaguoti socialinio darbo reikšmę, prieštarauti teoriškai bei praktiškai nepagrįstai informacijai apie socialinį darbą ir kt.). Socialinio darbo įvaizdžio kūrimą galima suprasti kaip profesionalaus elgesio išraiškos būdą. Socialinio darbo įvaizdis kuriamas/kuriasi įvairiai: leidžiami įstatymai, inicijuojamos programos, įgyvendinami projektai, socialiniai darbuotojai tiesiogiai dirba su klientais, rašomi straipsniai, kuriamos interneto svetainės, portalai, socialiniai darbuotojai dalyvauja pokalbių laidose ir t. t. Atsižvelgiant į augančią informacinių technologijų svarbą, šiame straipsnyje pasirinkta atskleisti socialinio darbo įvaizdį organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu interneto svetainėse, nes informacinių technologijų panaudojimas gali būti efektyvus socialinio darbo įvaizdžio kūrimo įrankis.

Straipsnio tikslas: atskleisti socialinio darbo įvaizdį organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetainėse.

2005 m. vasario – balandžio mėn. atliktas empirinis tyrimas, taikyti kokybiniai duomenų rinkimo metodai. Tyrimo duomenys surinkti atlikus organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetainių paiešką bei atranką (49 interneto svetainės) ir organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetainių turinio bei formos analizę (10 interneto svetainių).

1. Įvaizdžio samprata ir jo reikšmė socialiniam darbui

Vykdamas socialinę veiklą, plačiai komunuojama kompiuteriu (Castells, 2005), ir tai yra vienas iš įvaizdžio kūrimo būdų. Norint suvokti, kas yra socialinio darbo įvaizdis, pirmiausia svarbu išsiaiškinti bendrą įvaizdžio sampratą. Įvaizdžiui apibūdinti naudojama daug apibrėžimų. Dabartinės lietuvių kalbos žodyne (2000) įvaizdis vadinamas įsivaizduojamu vaizdu, įkūnytu dalyku. Anot V. Riel, įvaizdis yra patirties visuma, kurią adresatai sukaupė tam tikros institucijos atžvilgiu (Juodienė, 2003). M. Čeikauskienė (1997) įvaizdį apibrėžia kaip tikslingai sukurtą arba stichiškai atsiradusią formą, atspindinčią tam tikrą objektą žmonių sąmonėje. Anot G. Drūteikienės (2002, p. 97), įvaizdis – tai „dinamiškai suprantama, prasminga, daugiau ar mažiau struktūruota idėjų, jausmų, suvokimų ir įsivaizdavimų, kuriuos asmuo ar asmenų grupė turi tam tikro realaus reiškinio ar daikto atžvilgiu, visuma“. A. Pikčiūnas (2002) savo disertacijoje „Organizacijos identiteto, įvaizdžio ir ryšių valdymas“ įvaizdį suprantama kaip paveikslą, kurį adresatas susikūrė kaip daugelio jį pasiekusių pranešimų rezultata. Anot autoriaus, įvaizdis yra ir „prasių visuma, kurios pagalba adresatai žino ir apibūdina, prisimena ir sieja objektą, asmens įsitikinimų, jausmų ir įspūdžių apie objektą sąveika“ (Pikčiūnas, 2002, p. 38).

Socialinio darbo žodyne (Barker, 1995) socialinio darbo įvaizdis apibrėžiamas kaip nuomonės apie socialinio darbo profesiją bei jos praktikus su(si)darymo būdas, neatsižvelgiant į tai, ar ta nuomonė atitinka tikrovę.

Šiame straipsnyje socialinio darbo įvaizdis suprantamas kaip prasių „paveikslas“, kurį asmuo arba asmenų grupė turi, apibūdina ir sieja su socialinio darbo profesija bei jos praktikais, neatsižvelgiant į tai, ar paveikslas atitinka tikrovę.

Pagal savo esmę įvaizdis yra aktyvus, jis gali veikti ir atskirų, ir tikslinių asmenų arba jų grupių sąmonę, emocijas, veiklą, poelgius (Čeikauskienė, 1997). Įvaizdis turi reikšmės žmonių sprendimui, kam jie teikia pirmenybę rinkdamiesi tam tikras paslaugas, įstaigas ir pan.

Socialiniai darbuotojai veikia šalia kitų profesionalų: psichologų, pedagogų, sociologų, konsultantų, psichoterapeutų. Socialinio darbo profesionalams reikia aiškiai apibrėžti jų specifinės intervencijos bei pagalbos prisidedant prie klientų problemų sprendimo tikslus bei padarinius ir atskleisti juos visuomenei (Kwakman, Schilder, 2004), nes kuo visuomenė mažiau informuota, tuo socialinio darbo profesijos atstovai mažiau pajėgūs atlikti savo misiją: suteikti pagalbą tiems, kuriems labiausiai jos reikia (LeCroy, Stinson, 2004).

Socialiniai darbuotojai, anot K. Jackson (2004), yra savo profesijos ambasadoriai, ir tai, kaip kompetentingai ir aiškiai jie pateikia savo sampratą apie socialinį darbą, turi reikšmės socialinio darbo funkcionavimui.

2. Įvaizdžio palaikymo galimybės socialiniame darbe

Paslaugų teikėjai, gamintojai, nevyriausybinės organizacijos, valdžios institucijos, profesijos, pavieniai asmenys turi tam tikrą įvaizdį. Įvaizdis dažnai nėra visiškai toks, kokio pageidaujama. Palankus įvaizdis neatsiranda atsitiktinai, jis kuriamas, pasiekiamas, valdomas. Teigiamas įvaizdis gali sustiprinti teigiamą požiūrį į objektą, tada jis tampa matomesnis visuomenėje, įgauna didesnę klientų patikėjimą (Drūteikienė, Marčinskas, 2000).

XXI a. gausioje rinkos pasiūloje socialiniam darbui taip pat svarbu kurti teigiamą įvaizdį, ypač dėl to, kad socialinis darbas nėra apčiuopiama prekė. Dauguma socialinio darbo paslaugų neturi fizinės išraiškos, t. y. vartotojas negali jų matyti tiesiogiai, todėl apie paslaugų arba pagalbos kokybę klientai dažniausiai sprendžia iš to, kokį įspūdį jiems sudaro socialinis darbuotojas ir ta aplinka, kurioje jis veikia.

Kaip rašoma literatūroje apie įvaizdį ir jo kūrimą, dažniausiai norima, kad būtų sukurtas palankus, teigiamas objekto įvaizdis, kuris sukeltų teigiamas ir įsimintinas vartotojų emocijas. Anot M. Čeikauskienės (1997), norint **sukurti teigiamą ar palankų įvaizdį**, reikia atsižvelgti į šiuos svarbiausius dalykus:

Adekvatumą – kuriamas įvaizdis turi atitikti tai, kas iš tikrųjų egzistuoja.

Aiškliai išreikštą ir apibrėžtą neatitikimo laipsnį.

Originalumą – įvaizdis turi būti lengvai atpažįstamas tarp kitų įvaizdžių (ypač gaminančių tokią pačią produkciją arba teikiančių panašias paslaugas) ir lengvai įsimenamas.

Plastiškumą – įvaizdis vartotojų pasaulėžiūroje turi būti nekintamai atpažįstamas, o kartu reaguoti į besikeičiančius reikalavimus, socialines, ekonomines ir kitas sąlygas.

Adreso tikslumą – įvaizdis turi turėti tikslų adresą, pavyzdžiui, pritraukti tam tikras vartotojų grupes.

Labai sunku sukurti visapusišką įvaizdį, kuris būtų palankus visoms vartotojų grupėms, nes kuo įvaizdis tikslesnis ir konkretesnis, tuo didesnė tikimybė, kad jis bus tinkamas tam tikrai vartotojų grupei ir sukels kitų vartotojų atmetimo reakciją (Čeikauskienė, 1997). Tai yra visapusiško įvaizdžio trūkumas. Siekiant to išvengti, dažnai kuriamas neutralus objekto įvaizdis. Jo pranašumas tas, kad jis neturėtų sukelti nei teigiamų, nei neigiamų emocijų.

Neutralų įvaizdį galima apibūdinti taip (Čeikauskienė, 1997):

Kompleksiškas darinys – įvaizdis turi būti ne tik lengvai įsimenamas, bet ir parodyti objekto individualybę.

Tikrovės atitikimas – įvaizdžiu žmonės turi pasitikėti, bet jis negali peržengti sveikos nuovokos ribų.

Aiškumas ir konkretumas – įvaizdyje pateiktos objekto savybės turi būti gerai apgalvotos ir suprantamos.

Paprastumas – įvaizdis turi būti paprastesnis už objektą, kurį jis pristato, tačiau nebanalus ir išvaizdus.

Neišbaigtumas – įvaizdžio vieta kažkur tarp vaizduotės ir jausmų, tarp to, ko pageidaujama, ir to, kas realu. Nevienareikšmiškumas ir neapibrėžtumas tinka žmonėms, nes palieka erdvės fantazijai, skirtingam skoniu.

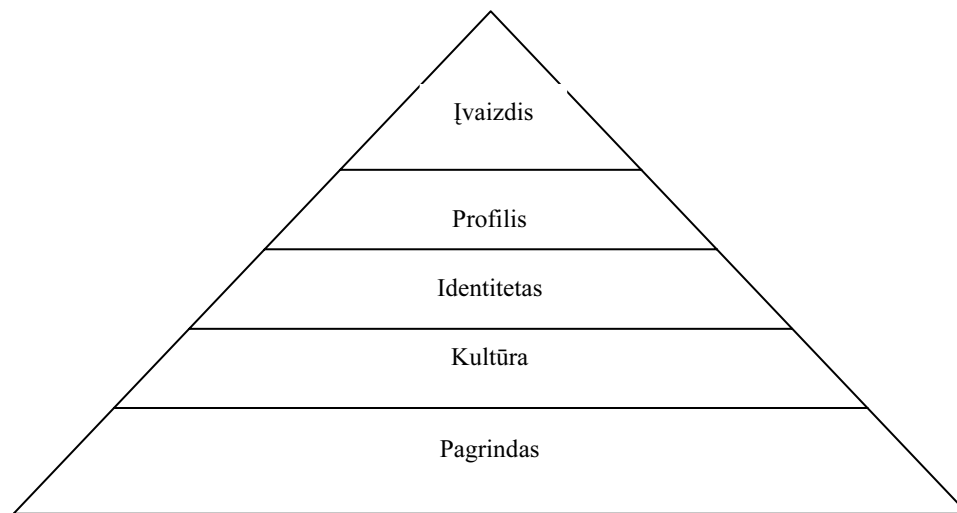
Kuriant įvaizdį pasirenkama, koks jis turėtų būti, atsižvelgiama į siekiamą tikslą, adresatą, galimą įgyvendinimo būdą (Drūteikienė, 2002).

G. Drūteikienė ir A. Marčinskas (2000) įvaizdžio kūrimą vaizduoja kaip piramidę. Jų nuomone, kuriant įvaizdį svarbūs ir kiti dalykai, be kurių jis „kabotų ore“ (1 pav.).

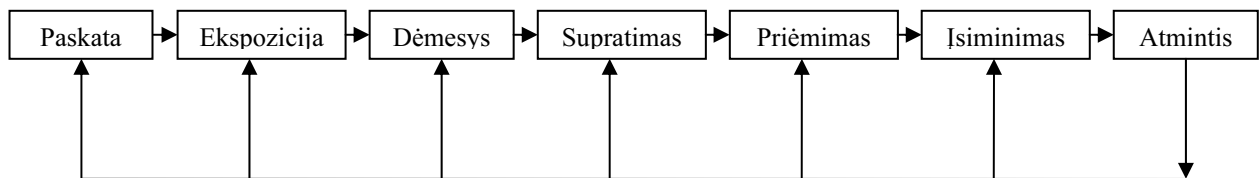
Piramidės pagrindą sudaro esminės idėjos, išdėstytos įstatymuose, kituose dokumentuose. *Kultūra* – tai vertybės ir požiūriai, pasireiškiantys elgesiu su klientais, prioritetų pasirinkimu (dažniausiai nesąmoningai). *Identitetas* – sąmoninga kultūros išraiška. *Profilis* – identiteto elementai, svarbūs palaikant ryšius su visuomene. *Įvaizdis* – įspūdžių visuma, susidaroma apie objektą.

Visos piramidės dalys yra svarbios. Žmogaus sąmonėje susiformavęs vaizdas, idėjos, supratimas, nustatyti tam tikro objekto atžvilgiu, sudaro pagrindą atsirasti įvaizdžiui, kuris gali būti skirtingas dėl savo subjektyvios prigimties, nors vertinamas pats objektas (Drūteikienė, Marčinskas, 2000). Įvaizdžio kūrimo piramidė atskleidžia šį procesą bei jo kitimą. Tai leidžia ieškoti priežasčių, lemiančių vienokį arba kitokį įvaizdžio priimtumą (Drūteikienė, Marčinskas, 2000).

Įvaizdyje nieko nėra, kas savaime sėkminga arba nesėkminga; sėkminga tai, kas tikslingai leidžia siekti tikslo (Juodienė, 2003). Anot A. Pikčiūno (2002), įvaizdis yra kaip informacijos suvokimo proceso rezultatas (2 pav.), sėkmingas tada, kai orientuojamas tikslingai.

1 pav. Įvaizdžio genezė

2 pav. Įvaizdis kaip suvokimo procesas

Informacijos perdavimo proceso veiksmingumas priklauso nuo informacijos išsamumo; kuo informacija išsamesnė, tuo didesnę įtikinimo galią ji turi (Pikčiūnas, 2002). Siekiant veiksmingai perduoti informaciją, pirmiausia reikia žinoti, kokia informacija laikoma gera. Patirtis ir tyrimai vadybos bei komunikacijų srityse rodo, kad gera informacija yra: tinkama tikslui, pakankamai tiksli ir išsami, gauta iš šaltinio, kuriuo vartotojas pasitiki, perduota reikalingam asmeniui ir laiku, perduota/gauta tam tikru bendravimo kanalu, suprantama vartotojui (Paliulis, Chlivickas, Pabedinskaitė, 2004). Svarbu, kad vartotojas nebūtų užverčiamas neribojama informacija ir kad ji nevėluotų.

Kuriant socialinio darbo įvaizdį, svarbu pasitelkti kitų mokslo sričių, tokių kaip vadyba, komunikacija, informacinės technologijos, marketingas, žinias, kad socialinis darbas išliktų „matomas“ besivystančioje XXI a. informacinėje visuomenėje.

3. Organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetainių paieška ir apibūdinimas

Socialinio darbo įvaizdis tirtas taikant kokybinius tyrimo metodus. Ieškant organizacijų/įstaigų, kurių interneto svetainės susijusios su socialiniu darbu, atlikta *trijų etapų atranka*.

Remiantis populiariuose naujienų portaluose (www.takas.lt, www.delfi.lt, www.sala.lt) rasta informacija apie Lietuvos paieškos sistemas, tolesnei atrankai pasirinktos trys Lietuvos paieškos sistemos: <http://www.google.lt>, <http://paieška.delfi.lt>, <http://www.netsprint.lt>.

Pirmajame duomenų rinkimo etape į paieškos sistemas įvedus frazes „socialinis darbas“, „socialinės paslaugos“, „socialinės organizacijos“, rasta 16 organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, nuorodų į interneto svetaines (1 lentelė).

1 lentelė. Organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetainių paieškos rezultatai gauti naudojant paieškos sistemas

<i>Frazė užklausoje</i>	<i>Paieškos sistema</i>	<i>Paieškos atlikimo data</i>	<i>Su fraze susijusios rastos informacijos kiekis</i>	<i>Nuorodų į organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetainės skaičius</i>	<i>Atrinktų (nesikartojančių) nuorodų skaičius</i>
„socialinis darbas“	„Google“	2005.02.11	50 psl.	22	10
	„Delfi“	2005.02.11	73 psl.	29	11
	„Netsprint“	2005.02.11	14 psl.	9	8
„socialinės paslaugos“	„Google“	2005.02.15	62 psl.	42	13
	„Delfi“	2005.02.15	41 psl.	11	11
	„Netsprint“	2005.02.15	15 psl.	5	5
„socialinės organizacijos“	„Google“	2005.02.21	66 psl.	29	10
	„Delfi“	2005.02.21	2 psl.	2	2
	„Netsprint“	2005.02.21	14 psl.	9	8

Organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetainių paieškos duomenys, gauti naudojant paieškos sistemas (<http://www.google.lt>, <http://paieska.delfi.lt>, <http://www.netsprint.lt>) rodo, kad:

- Lietuvoje nėra katalogo apie socialinį darbą, socialines paslaugas arba organizacijas/įstaigas, susijusias su socialiniu darbu.
- Dauguma nuorodų, susijusių su fraze „socialinis darbas“, nukreiptos į švietimo institucijas, kuriose rengiami socialiniai darbuotojai.
- Dauguma nuorodų, susijusių su fraze „socialinės paslaugos“, nukreipia į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, apskričių, savivaldybių interneto svetaines.
- Dauguma nuorodų, susijusių su fraze „socialinės organizacijos“, nukreipia arba į švietimo institucijas, kuriose rengiami socialiniai darbuotojai, arba į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, apskričių, savivaldybių interneto svetaines.
- Keturios nuorodos į organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetaines „Google“ (<http://www.google.lt>) ir „Netsprint“ (<http://www.netsprint.lt>) paieškos sistemose buvo pasikartojančios vidutiniškai po penkis kartus.

Remiantis šiais duomenimis galima daryti prielaidą, kad organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetainių kūrėjai ir/arba užsakovai per mažai dėmesio skiria interneto svetainių pasiekiamumo gerinimui.

Pirmojo atrankos etapo metu nebuvo rasta bendros, susistemintos informacijos apie organizacijas/įstaigas, susijusias su socialiniu darbu, Lietuvoje. Tolesnei paieškai pasirinktos šios svetainės: <http://www.socmin.lt> (Socialinės apsaugos ir darbo ministerija), <http://www.smm.lt> (Švietimo ir mokslo ministerija), <http://www.sam.lt> (Sveikatos apsaugos ministerija), <http://www.is.lt/is/nuorodos/apskritys.htm> (Apskričių viršininkų ir savivaldybių administracijos), <http://www.nisc.lt/nvo/index.php> (Lietuvos nevyriausybinių organizacijų informacijos ir paramos centrų susivienijimas – TINKLAS).

Tokį pasirinkimą nulėmė tai, kad dauguma nuorodų, susijusių su frazėmis „socialinis darbas“, „socialinės organizacijos“, nukreipia į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, apskričių bei savivaldybių interneto svetaines, kuriose galima rasti informacijos apie Lietuvos organizacijas/įstaigas, susijusias su socialiniu darbu. Atsižvelgiant į tai, kad socialines paslaugas bei pagalbą Lietuvoje organizuoja ir teikia ne tik valstybinio lygmens institucijos ir įstaigos, bet ir nevyriausybinių organizacijos, ieškant panaudota ir Lietuvos nevyriausybinių organizacijų informacijos ir paramos centrų susivienijimo interneto svetainė.

Duomenys apie organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetainių paiešką naudojant interneto svetaines (<http://www.socmin.lt>, <http://www.smm.lt>, <http://www.sam.lt>, <http://www.is.lt/is/nuorodos/apskritys.htm>, <http://www.nisc.lt/nvo/index.php>) rodo, kad:

- Dauguma rastų nuorodų tik išplečia informaciją apie organizacijos/įstaigos kontaktus, darbo laiką, veiklos pobūdį.
- Dauguma apskričių, savivaldybių interneto svetainėse pateiktų organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, neturi savo interneto svetainių.
- Dauguma apskričių bei savivaldybių interneto svetainių dar tik kuriamos.
- Dauguma interneto svetainių nepateikia informacijos (pvz., užrašai: „puslapis kuriamas“, „informacija ruošiama“, „informacija atnaujinama“ arba neveikiančios nuorodos) būtent apie organizacijas/įstaigas, susijusias su socialiniu darbu, pavyzdžiui, socialines organizacijas,

organizacijas, teikiančias socialines paslaugas arba socialinę pagalbą.

- Dauguma apskričių bei savivaldybių interneto svetainėse pateikiamų nuorodų nėra aiškiai sugrupuotos, t. y. norint suprasti, ar informacija susijusi su socialine sritimi, ar ne, dažniausiai reikia patikrinti kiekvieną nuorodą.

Remiantis šiais duomenimis galima teigti, kad Lietuvoje nėra susistemintos informacijos apie organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetaines. Dauguma per nuorodas rastų interneto svetainių dar tik kuriamos. Atlikus dviejų etapų paiešką galima daryti prielaidą, kad nėra veiksmingų paieškos priemonių, todėl egzistuoja didelė tikimybė, kad vertingi ir darbo tikslą atitinkantys tinklalapiai tyrimo metu galėjo būti tiesiog nerasti.

Dviejų atrankos etapų metu rastos 49 organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetainės. Vykdamant paiešką rastas organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetaines galima sugrupuoti pagal organizacijų/įstaigų statusą (2 lentelė). Lietuvoje teisę teikti socialines paslaugas turi „Socialinės apsaugos ir darbo, Sveikatos apsaugos, Švietimo ir mokslo ministerijų, apskričių valdytojų, savivaldybių įsteigtos institucijos, nevyriausybinės organizacijos, religinės bendruomenės bei fiziniai ir juridiniai asmenys, turintys teisę teikti socialines paslaugas“ (Socialinių paslaugų įstatymas, 6 str. 10 sk.).

2 lentelė. **Organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu ir turinčių interneto svetaines, pasiskirstymas pagal statusą**

Statusas	Organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu ir turinčių interneto svetaines, skaičius
Viešoji įstaiga	14
Asociacija	17
Labdaros ir paramos fondas	3
Biudžetinė įstaiga	15

Organizacijas/įstaigas, susijusias su socialiniu darbu ir turinčias interneto svetaines, galima grupuoti pagal tikslines klientų grupes, kam teikiamos paslaugos, pavyzdžiui, organizacijos/įstaigos, teikiančios socialinę pagalbą vaikams, jaunimui, negalia turintiems žmonėms, pagyvenusiems žmonėms, moterims, asmenims, esantiems įkalinimo įstaigose arba neseniai iš jų grįžusiems, ir t. t. Toks organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu ir turinčių interneto svetaines, grupavimas šiuo atveju nebūtų tikslingas, nes socialinis darbas apima ne tik individo, bet ir grupės, bendruomenės lygmenis (Sheafor R., Horejsi G. A., Horejsi Ch. R. 1997). Remiantis interneto svetainėse pateikiama informacija galima teigti, kad dažniausiai socialiniai darbuotojai veikia kartu su kitais specialistais: psichologais, socialiniais pedagogais, pedagogais, slaugytojais, gydytojais, psichiatrais, dvasininkais. Keturiuose rastose organizacijose/įstaigose, turinčiose savo interneto svetaines, socialinis darbas yra pirminis, visose kitose – socialinis darbas yra viena iš organizacijų/įstaigų teikiamų paslaugų. Organizacijos/įstaigos, susijusios su socialiniu darbu ir turinčios savo interneto svetaines, skiriasi savo veikimo mastu, pavyzdžiui, Palaimintojo J. Matulaičio parapijos socialinis centras veikia parapijoje, o Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija – visos Lietuvos mastu.

Atlikus dviejų etapų organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetainių paiešką, interneto svetainių turiniui analizuoti buvo atrinkta dešimt tinklalapių. Keturios tyrimui atrinktos organizacijos/įstaigos veikia ne tik kaip socialinių paslaugų teikėjos, bet ir kaip metodiniai centrai, atliekantys praktinį mokymą, diegiantys bei išbandantys naujoves, gerosios patirties sklaidą kitoms organizacijoms/įstaigoms (Žin., 2003, Nr. 97 – 4368). Šešios turinio tyrimui atrinktos organizacijos/įstaigos funkcionuoja kaip biudžetinės įstaigos, likusios kaip nevyriausybinės organizacijos.

4. Socialinio darbo įvaizdžio ypatumai organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetainėse

Socialinis darbas ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto svetainėje (<http://www.socmin.lt/index.php?-1605225421>), taip pat ir analizuotose interneto svetainėse, apibūdinamas kaip viena iš „įstaigoje teikiamų paslaugų“: medicinos, darbo terapijos, kultūrinių, religinių, buitinių [http://www.pamarys.lt/s_namai], „informavimo ir konsultavimo, ugdymo ir mokymo, švietimo, reabilitacijos, laisvalaikio organizavimo, darbo terapijos ir užimtumo, buitinės, asmens higienos ir priežiūros, transporto paslaugų neįgaliesiems organizavimo, medicininio aptarnavimo organizavimo“ [<http://www.negalia.lt>]. Socialinio darbo veiklai priskiriamos šios paslaugos: „tarpininkavimo, atstovavimo, bendravimo, konsultavimo, integracijos, socialinės reabilitacijos“ [http://www.pamarys.lt/s_namai].

Interneto svetainėse socialinis darbas dažnai apibūdinamas kaip „kitokia“ pagalba: rūpinamasi „socialinių paslaugų teikimu regėjimo negalios asmenims: jų aprūpinimu kompensacinėmis priemonėmis, pagal išgales“, jiems teikiama labdara, aktuali informacija, juridinė bei kitokia pagalba, „būtina regėjimo negalios sukeltoms problemoms įveikti“ [<http://www.lass.lt>].

Vakarų valstybėse 1920–1960 metais socialinėms problemoms spręsti taikytas medicininis modelis. Žvelgiant iš šio modelio perspektyvos, socialinių problemų turintis asmuo yra pacientas, turintis asmeninių (vidinių) problemų (Zastrow, 1999). Remiantis gautais duomenimis galima daryti prielaidą, kad Lietuvoje yra šio modelio „liekanų“:

Socialinis darbas – veikla, kurią atlieka slaugytojos, kurios „globoja per 800 vienišų senų ligotų ir socialiai remtinų žmonių jų namuose. Jiems nemokamai teikiama kvalifikuota socialinė, medicininė, psichologinė pagalba. Slaugytojoms talkina savanoriai slaugai ir psichologinei pagalbai. Slaugytojos ir toliau telkia visuomenę savanoriškai humanistinei misijai – padėti žmogui, kai jam labiausiai to reikia“ [[http://www.redcross.lt/socialinis darbas](http://www.redcross.lt/socialinis%20darbas)].

Septintajame dešimtmetyje Vakarų šalyse paaiškėjus, kad socialinių problemų neišsprendžia nei kūno funkcijų atgavimas, nei finansinė pagalba, medicininis modelis pakeistas socialiniu. Šis modelis teigia, kad problemos, su kuriomis asmuo susiduria, kyla iš visuomenės (Pivorienė, 2003). Šis požiūris atsispindi tirtų organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetainėse pateikiamoje informacijoje:

Socialinis darbas teikia *socialines paslaugas sunkumus patiriantiems žmonėms* [<http://www.lcn.lt/Matulaitis/soccentras.htm>].

Socialinis darbas veikia ten, kur žmonės sąveikauja su socialine aplinka, t. y. taiko socialinių sistemų teoriją (*Global qualifying standards for social work education and training*, 2004):

Socialinis darbas dirbamas organizuojant *efektyvią ir kokybišką pagalbą vaikams, nukentėjusiems nuo prievartos ir jų artimiesiems*, bendradarbiaujant *įstaigoms, organizacijoms ir specialistams* [<http://www.children.lt>].

Socialinis darbas veikia mikro-, mezo- ir makro- lygmenimis (Johnson, 2001). Profesionalios socialinės pagalbos, bendruomeninės socialinės iniciatyvos bei bendruomenės organizavimo *derinys padeda visapusiškiau spręsti socialines asmenų bei grupių problemas ir užtikrina jų integraciją į vietinę bendruomenę* [<http://www.lcn.lt/Matulaitis/soccentras.htm>].

Socialiniai darbuotojai, teikdami socialinę pagalbą, funkcionuoja dirbdami *su vaikų biologinėmis šeimomis*, skatina *šeimą keistis* [<http://www.paparciau-vaiku-globos-namai.lietuvoje.info>]; lavinant socialinius įgūdžius [<http://www.viltis.lt>]; formuoja *savarankiško gyvenimo įgūdžius* [<http://artritas.bchi.lt>]; suteikia informaciją, išaiškina socialines problemas ir jų sprendimo būdus; *prireikus padeda išspręsti socialines problemas, konsultuoja šeimas* [<http://www1.omnitel.net/sp/>].

Kaip teigia L. Dominelli, vertybės yra esminės ir praktikuojantis, ir apibrėžiant profesionalių atsakomybių „parametrus“ (Dominelli, 2002; Smith, 2005). Socialiniam darbui, kaip ir kitoms socialinę pagalbą teikiančioms profesijoms ir veikloms, svarbios šios vertybės:

- Žmogus kaip vertybė: *nuteistasis yra žmogus* [<http://www.liapo.lt>];
- Kiekvienas gali tobulėti: *potencialiai galintis keistis ir tobulėti* [<http://www.liapo.lt>];
- Kiekvienas yra atsakingas už savo elgesį: *nusikaltimą padaręs asmuo yra atsakingas už savo veiksmus* [<http://www.liapo.lt>];
- Aplinka – svarbus veiksnys: *šeima ir artimiausia aplinka yra svarbus veiksnys, padedantis klientui susidoroti su kylančiais sunkumais* [<http://www.liapo.lt>];
- Lygių galimybių visose gyvenimo srityse įgyvendinimas: *teistas asmuo turi tokias pačias teises kaip ir neteistas; nusikaltimą padariusio asmens pataisymas apima ne tik kontrolę, bet ir psichosocialinį jo lavinimą* [<http://www.liapo.lt>]. *Įgyvendinti neįgaliųjų lygias galimybes visose visuomenės gyvenimo srityse* [<http://www.draugija.lt>].

Socialiniam darbui, kaip profesijai, atstovauja jo atstovai – socialiniai darbuotojai, kurių *pagalba yra socialinė pagalba* [<http://www.liss.lt>]. Interneto svetainėse apie juos pateikiama ši informacija:

„Socialiniai darbuotojai individualiai konsultuoja vaikus, kai šie turi kokių nors sunkumų arba patiria smurtą, juos lavina bei ugdo. Jie taip pat konsultuoja tėvelius vaikų auklėjimo ir kitais klausimais, veda tėvelių grupinius užsiėmimus“ [<http://org.lcn.lt/senvdc>].

„Socialinis darbuotojas yra pirmas žmogus, su kuriuo susiduria į krizių centrą pagalbos atėjusi moteris. Nuo jo kvalifikacijos labai daug priklauso moters pasitikėjimas centru ir pagalbos kokybė. Teikiant pagalbą socialiniam darbuotojui tenka būti konsultanto, tarpininko, patarėjo, terapeuto ar net gynejo vaidmenyje. Socialinio darbuotojo pagalba yra konsultacinė ir terapinė“ [<http://www.kamkc.lt>].

Remiantis mintimi, kad socialinio darbuotojo pagrindinis darbo įrankis yra jis pats, siekiant šį įrankį sumaniai ir protingai panaudoti, svarbu atkreipti dėmesį į tris aspektus: darbuotoją kaip žmogų (apibrėžiant savęs pažinimą); darbuotoją kaip padedantį asmenį; daugiaasmenę pagalbos sistemą (Johnson, 2001). Tirtose interneto svetainėse atsispindi šie trys aspektai: socialiniam darbuotojui, kaip

žmogui, siekiant geriau save pažinti, reikia tęstinės atvejų analizės grupės (<http://www.saugus-vaikas.lt>); kaip padedantis asmuo socialinis darbuotojas veikia kiekvienoje praktinėje situacijoje: išklauso, suteikia informacijos (<http://www.kamkc.lt>); socialinis darbuotojas veikia daugiaasmenėje pagalbos sistemoje kartu su kitais profesionalais: nukreipia pas kolegialiai dirbantį psichologą, psichiatrą (<http://www.kamkc.lt>). Taip veikdamas socialinis darbuotojas atsiduria tarp improvizacijos ir profesionalumo – trečiojoje erdvėje, kuri ypač svarbi pereinant iš modernios „kas“ perspektyvos į postmodernią „kaip“ (Walter, 2003).

Socialinio darbo profesijos įvaizdį siekta atskleisti ne tik iš tirtose interneto svetainėse pateikiamos informacijos apie tam tikros organizacijos/įstaigos veiklą, uždavinius, tikslus, misiją, vertybes, darbuotojus, bet ir *per pagrindines sąvokas*. Jos išrinktos atsižvelgiant į teorijoje išskirtus socialinio darbo profesijos veikimo per daugialypes sąveikas mikro-, mezo- ir makro- lygmenis (Zastrow, 1999). Tirtų interneto svetainių meniu struktūroje pagal apie socialinį darbą rasta informacija pateikiama 3 lentelėje.

3 lentelė. **Pagrindines sąvokas atitinkanti informacija**

Eil. nr.	Pagrindinė sąvoka	Pagrindinę sąvoką atitinkanti informacija
1.	Individas (individas, asmuo, klientas, tam tikros tikslinės grupės klientas, pvz.: vaikas, moteris, pagyvenęs žmogus ir pan., vartotojas, pacientas, darbas su individu, tu/Jūs (pagarbus kreipimasis į vartotoją)	„Svarbu tau“ [http://org.lcn.lt/senvdc].
2.	Grupė (grupė, klientai, vartojai, pacientai, asmenys, žmonės, tam tikros tikslinės grupės, pvz.: moterys, neįgalieji, vaikai, jaunimas ir pan. grupinis darbas, Jūs)	„Vaikai-Jaunimas“, „Neįgalieji“, „Pagyvenusieji“ [http://www.lcn.lt/Matulaitis/soccentras.htm]; „Grupinis darbas“, „Klientai“, „Jei apsisprendėte tapti tėviais“, „Jei apsisprendėte tapti globėjais“ [http://www.pastoge.lt].
3.	Bendruomenė (bendruomenė, bendruomenės, bendruomenės organizavimas, poreikiai, savanoriai)	„Savanoriai“ [http://www.pastoge.lt]; „Narkomanų socialinės psichologinės reabilitacijos bendruomenė“ [http://www.aids.lt].
4.	Administravimas (planavimas, organizavimas, administravimas, programos, projektai, rėmėjai, steigėjai (-as), tinklas)	„Vykdamos programos“, „Vykdomi projektai“ [http://www.nju.lt]; „Tinklas“ [http://www.gelbvaik.lt]; „Rėmėjai“ [http://www.paparciau-vaiku-globos-namai.lietuvoje.info]; „Rėmėjai“ [http://www.redcross.lt]; „Steigėjai“, „Rėmėjai“ [http://org.lcn.lt/senvdc]; „Rėmėjai“ [http://www.pastoge.lt].

Matyti, kad organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetainėse orientuojamasi į tikslines klientų grupes, kurioms pateikiama aktuali informacija. Daugelyje tirtų interneto svetainių meniu struktūroje nėra nė vienos skilties su orientacija arba kreipiniu į klientą. Iš tyrimo duomenų akivaizdu, kad organizacijoms/įstaigoms svarbus jų funkcionavimas finansine prasme (pvz.: meniu sritis „Rėmėjai“).

Remiantis M. Čeikauskienės (1997) išskirtomis palankaus ir neutralaus įvaizdžio ypatumais, galima padaryti šias išvadas apie socialinio darbo įvaizdį:

- Tirtose organizacijų/įstaigų interneto svetainėse gauti duomenys atskleidžia tikrąją socialinio darbo padėtį Lietuvoje, tai, kas iš tikrųjų egzistuoja, t. y. socialinis darbas suprantamas ir kaip socialinė paslauga, ir kaip profesionali, ir kaip savanoriška veikla. Atliekant tyrimą paaiškėjo, kad Lietuvoje nėra daug organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, kurios turi interneto svetaines.
- Kaip galima spręsti iš tyrimo metu gautų duomenų, socialinio darbo įvaizdis nėra lengvai atpažįstamas tarp kitų įvaizdžių (pvz.: psichologų, socialinių pedagogų, slaugytojų). Daugelyje tirtų interneto svetainių nėra nurodomos ribos: kur paslaugos yra socialinio darbo, kur kitų specialistų. Tai rodo, kad socialiniams darbuotojams derėtų konkrečiai nustatyti ir apibrėžti savo pozicijas kitų profesionalų atžvilgiu (Kwakman, Schilder, 2004) bei susirūpinti socialinio darbo įvaizdžio kūrimu, kad vartotojai sugebėtų atpažinti ir pasirinkti tinkamą pagalbos būdą ir pasitikėti socialiniais darbuotojais.
- Galima teigti, kad organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetainės turi savo adresatą, t. y. tam tikras vartotojų grupes, pavyzdžiui, orientuojasi į žmones, kuriems rūpi AIDS/ŽIV ir kitų lytiškai plintančių ligų tematika; į negalią turinčius žmones ir t. t.
- Tirtose interneto svetainėse atsispindi pagrindinis socialinio darbo akcentas – orientacija ne tik į individą, bet ir į jo artimiausią aplinką.

- Skaitant tirtose interneto svetainėse pateikiamą informaciją apie socialinį darbą paaiškėja, kad tai yra „padedanti“ profesija, tačiau nėra aišku, kokios yra jos savybės. Dėl socialinio darbo veikimo įvairovės sunkiau suprasti esminius principus, pateikiama informacija apie socialinį darbą nepakankamai konkreti ir išsami.
- Socialinio darbo įvaizdis tirtose interneto svetainėse nėra aiškus, veiklos kryptys, vertybės, veikimo principai, būdai ir tikslai nėra aiškiai apibrėžti.

Apibendrinant galima daryti prielaidą, kad socialinio darbo įvaizdis organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetainėse nėra kuriamas tikslingai, todėl sunku pasakyti, kiek socialinio darbo įvaizdis yra patrauklus, kiek neutralus. Socialiniam darbui, siekiant išlikti matomam XXI amžiuje, kai vyksta nuolatiniai pokyčiai visose gyvenimo srityse, svarbi sėkminga praktika (Henderson, Atkinson, 2003), kurioje socialiniam darbuotojui svarbu pažinti ne tik save, kitus ir kontekstą, bet ir rūpintis savo įvaizdžiu visuomenėje. Šiuo požiūriu ypač svarbus tampa kritinis požiūris į socialinio darbo praktiką, kai refleksijomis ir veiksmais socialinis darbuotojas skatinamas reaguoti į naujai kylančias problemas (Adams, Dominelli, Payne, 2002).

Išvados

1. Išanalizavus literatūros šaltinius paaiškėjo, kad socialinio darbo įvaizdžio tematika Lietuvoje dar nauja. Siekiant, kad socialinis darbas būtų „matomas“ besivystančioje informacinėje XXI a. visuomenėje, svarbu pasitelkti kitų mokslo sričių, tokių kaip vadyba, komunikacija, informacinės technologijos, marketingas, žinias.

2. Remiantis atlikto tyrimo duomenų analize galima teigti, kad Lietuvoje nėra susistemintos informacijos apie organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetainių užsakovai ir kūrėjai per mažai dėmesio skiria interneto svetainių pasiekiamumo gerinimui. Dauguma per nuorodas rastų interneto svetainių dar tik kuriamos.

3. Tyrimas atskleidė, kad sunku įvertinti, kiek socialinio darbo įvaizdis tirtose organizacijų/įstaigų, susijusių su socialiniu darbu, interneto svetainėse kuriamas tikslingai, t. y. kiek jis yra patrauklus, kiek neutralus.

4. Remiantis teoriniais ir empiriniais duomenimis galima teigti, kad dėmesys socialinio darbo įvaizdžio tematikai yra svarbus socialinio darbo, kaip profesijos, identiteto formavimuisi.

LITERATŪRA

1. **Adams R., Dominelli L., Payne M.** Critical practice in social work. – Basingstoke: Palgrave, 2002.
2. **Barker R. L.** The social work dictionary. – Washington: National association of social workers, 1995.
3. **Bendruomenės plėtra: praktinis vadovas.** – Kaunas: Vytauto Didžiojo universitetas, 2004.
4. **Castells M.** Tinklaveikos visuomenės raida: informacijos amžius: ekonomika, visuomenė ir kultūra. – Vilnius: Poligrafija ir informatika, 2005.
5. **Čeikauskienė M.** Reklama ir firmos įvaizdis. – Vilnius: Lietuvos informacijos institutas, 1997.
6. **Dabartinės lietuvių kalbos žodynas.** – Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2000.
7. **Drūteikienė G.** Organizacijos įvaizdžio kūrimo procesas ir jo vadyba: socialinių mokslų, vadybos ir administravimo daktaro disertacija. – Vilnius: VU, 2002.
8. **Drūteikienė G., Marčinskas A.** Lietuvos bankų įvaizdis ir jo kūrimas / Pinigų studijos. – Vilnius, 2000. Nr. 4.
9. **Global qualifying standards for social work education and training (2004)**//<http://www.ifsw.org/GM-2002/GM-GStandards2.htm>.
10. **Grebliauskiene B., Večkienė N.** Komunikacinė kompetencija: komunikabilumo ugdymas. – Vilnius: Žara, 2004.
11. **Henderson J., Atkinson D.** Managing care in context. – United Kingdom: Cromwell Press Limited, 2003.
12. **Jackson K.** Time for a change: the social work image campaign // 2004 <http://web20.epnet.com>.
13. **Johnson L. C.** Socialinio darbo praktika: bendrasis požiūris. – Vilnius: VU Specialiosios psichologijos laboratorija, 2001.
14. **Juodienė I.** Vytauto Didžiojo universiteto įvaizdžio formavimas: magistro darbas: verslo administravimo studijų programa. – Kaunas: Vytauto Didžiojo universitetas, 2003.
15. **Krikščiūnas A., Lukoševičius A.** Žinių ekonomikos Lietuvoje link: tyrimų ir technologijų plėtros strategija/Mokslas, technologija ir visuomenė: harmoningos raidos paieškos: monografija. – Vilnius: Technologija, 2002.
16. **Kubilius A.** Technologijos ir žmogaus socialinė raida/Pranešimas apie žmogaus socialinę raidą Lietuvoje 2002–2003 m.: Žinios, informacija, technologijos ir žmogaus socialinė raida. – Vilnius, 2003.
17. **Kwakman K., Schilder L.** Empowerment: developing professional identity through learning. – The Netherlands: the international conference on professionals between people and policy, 2004.

18. **LeCroy C. W., Stinson E. L.** The public's perception of social work: is it what we think is? // 2004 <http://web20.epnet.com>.
19. **Lietuvos socialinių darbuotojų asociacija.** Lietuvos socialinių darbuotojų etikos kodeksas // 1998 <http://www.vdu.lt/sdi/sddok.htm#Lietuvos%20socialiniu%20darbuotoju%20etikos%20kodeksas>.
20. **Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas.** 1995. Nr. I-1113. // <http://www3.lrs.lt>.
21. **Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas.** 1996. Nr. I-1579. // <http://www3.lrs.lt>
22. **Paliulis N., Chlivickas E., Pabedinskaitė A.** Valdymas ir informacija. – Vilnius: Technika, 2004.
23. **Pikčiūnas A.** Organizacijos identiteto, įvaizdžio ir ryšių valdymas: daktaro disertacija: socialiniai mokslai, vadyba ir administravimas (03S). – Kaunas: VDU, 2002.
24. **Pivorienė J.** Integracijos modeliai: nuo medicininės reabilitacijos ir finansinės kompensacijos prie visuminio požiūrio į neįgalumą / Socialiniai neįgalumo aspektai: žmogui reikia žmogaus: straipsnių rinkinys. – Kaunas: Vytauto Didžiojo universiteto leidykla, 2003.
25. **Rimkutė J., Voloschuk I.** Žvilgsnis į informacinę visuomenę: anapus technologijų ir prieigos prie jų. Socialinė atskirtis / Pranešimas apie žmogaus socialinę raidą Lietuvoje 2002–2003 m.: Žinios, informacija, technologijos ir žmogaus socialinė raida. – Vilnius, 2003.
26. **Sheafor B. W., Horejsi Ch. R., Horejsi G. A.** Techniques and guidelines for social work practice. – Boston etc: Allyn and Bacon, 1997.
27. **Smith R.** Values and practice in children's services. – Houndmills etc.: Palgrave Macmillan, 2005.
28. **Socialinio darbo ir apsaugos ministro įsakymas „Dėl socialinio darbo metodinių centrų projektų atrankos konkurso nuostatų patvirtinimo“.** Valstybės žinios. 2003. Nr. 97–4368. // <http://www.socmin.lt>.
29. **Zastrow Ch. H.** The practice of social work. – Pacific Grove (CA): Brooks/Cole, 1999.
30. **Walter U. M.** Toward a third space: improvisation and professionalism/Families in society: The journal of contemporary human services, 2003. Vol. 84. // <http://www.questia.com>.

IMAGE OF SOCIAL WORK ON WEBSITES

Dr. Jolanta Pivorienė

Mykolas Romeris University

Jolita Večerskytė

Summary

In a shifting, wide and multiple context of the 21st century social work stimulating social change, emphasizing the problems solving, empowerment and liberation of people needs to remain visible in public. It may be effective to use the information technologies for building social work image.

According to the growing importance of information technologies and information in the 21st century it's chosen to analyze a significance of the image to the social work, possibilities of the image's maintenance in the social work and to reveal the social work image in Lithuanian websites.

Data shows that there is no systematic information about social work websites in Lithuania. Access to the websites could be better as well. Many websites is only on the developing stage.

Content analysis using keywords was made of chosen social work websites. It reveals that social work image is more neutral than propitious.

Keywords: website, image, social work image, propitious image, neutral image.